Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Maritxu Arbelaitz Arruabarrena

Irun, Gipuzkoa (1926)

Aurkibidea

Biografia

Lapitze auzoko Jarolaberri baserrikoa. Ama bertakoa zen, eta aita Anaka auzoko Iparratxikikoa. Aita Afrikako gerratik gaizo bueltatu zen, eta 33 urterekin hil zen, biriketako gaitzak jota. Aita hil ondoren jaio zen Maritxu. Bederatzi urte inguru zituenean, Arratene baserrira joan ziren bizitzera, osaba-izebekin eta haien seme-alabekin batera. Gerra garaian milizianoak izan zituzten baserrian. Hamabi urterekin utzi zuen eskola eta baserriko lanetan ibili zen. Hamaseirekin poxpolo lantegian hasi zen lanean. Felix Arruabarrena irundarrarekin ezkondu zen, eta alaba bat izan zuten.

Zintak

IRN-014

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2011-04-11
- **Iraupena**: 99 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Gerra ondoko elikadura

- **Erref**: IRN-014/010
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:15:03. **Bukatu**: 00:16:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Taloak egiten zituzten gerra ondoan. Ez zuten goserik pasa, etxean baratzea baitzuten. Orduan zer jaten zuten aipatzen du.

2. Txiten eta ganaduaren jatena

- **Erref**: IRN-014/013
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:18:48. **Bukatu**: 00:20:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Txitak etxean hazten zituzten. Txitei eta ganaduari zer ematen zieten jateko azaltzen du.

3. Pospolo-fabrikako lana

- **Erref**: IRN-014/015
- **Iraupena**: 0:03:12. **Hasi**: 00:21:29. **Bukatu**: 00:24:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Bidasoa Behereko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:
16 urterekin hasi zen pospolo-fabrikan lanean, Behobian. Hango lanaren nondik norakoak azaltzen ditu.

4. Pospolo-fabrikako lan-baldintzak

- **Erref**: IRN-014/018
- **Iraupena**: 0:01:50. **Hasi**: 00:27:16. **Bukatu**: 00:29:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Bidasoa Behereko lantegiak

Laburpena:
Pospolo-fabrikan 250 pezetako jornala izaten zuen astero. Larunbatetan lan egiten zuten. Pixkanaka lan-baldintzak hobetzen joan ziren.

5. Pospolo-fabrikaren garrantzia eta arauak

- **Erref**: IRN-014/021
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:31:56. **Bukatu**: 00:33:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Bidasoa Behereko lantegiak

Laburpena:
Pospoloak paketatu egiten zituzten eta kamioietan eramaten zituzten salmenta-lekuetara. Tarazonan ere bazegoen beste pospolo-fabrika bat, baina Irungoa zen nagusia. Grebarik ezin izaten zuten egin, estatuarena baitzen enpresa.

6. Lehen dena bekatu

- **Erref**: IRN-014/026
- **Iraupena**: 0:00:46. **Hasi**: 00:41:29. **Bukatu**: 00:42:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Lehen dena bekatu zen. Maritxuk dantza soltea eta lotua egiten zituen.

7. Galtzak janzten hasi artekoak

- **Erref**: IRN-014/030
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:47:56. **Bukatu**: 00:49:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Emakumeak beti gonarekin ibiltzen ziren lehen. Geroago hasi zen Maritxu galtzak erabiltzen, eta orain oso gustura erabiltzen ditu. Lehen gaizki ikusia zegoen, baina, neskek galtzak janztea.

8. Permanentea egin zuenekoa

- **Erref**: IRN-014/033
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:50:20. **Bukatu**: 00:51:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:
Fabrikan lan egiten zuenean hasi zen ile-apaindegira joaten. Permanentea egin zuen hirutan, baina gerora orraztu bakarrik egiten zen.

9. Norbere burua apaintzen

- **Erref**: IRN-014/034
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:51:49. **Bukatu**: 00:53:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Apaintzea

Laburpena:
Lanean irabazten zuena amari ematen zion. Maritxu gaztetan hasi zen ezpainbarra erabiltzen, eta bere diruarekin erosten zituen. Bere burua nola apaintzen zuen aipatzen du.

10. Erramua eta erromeroa ekaitzetik babesteko

- **Erref**: IRN-014/041
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 01:05:22. **Bukatu**: 01:07:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Etxean ur bedeinkatua eta erramua edukitzen zituzten. Ekaitza zenean, sotoan erramua eta erromeroa erretzen zituzten, Santa Barbarari errezatzen zioten bitartean.

11. Etxeko behien izenak

- **Erref**: IRN-014/045
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 01:11:44. **Bukatu**: 01:12:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Etxeko behiek izenak zituzten eta aipatu egiten ditu.

12. Txerria hiltzen zuteneko pena

- **Erref**: IRN-014/047
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 01:13:19. **Bukatu**: 01:14:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:
Urtean behin txerria hiltzen zuten eta pena handia ematen zion Maritxuri.

13. Odolkiak egiten

- **Erref**: IRN-014/048
- **Iraupena**: 0:02:27. **Hasi**: 01:14:41. **Bukatu**: 01:17:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Odolkiak nola egiten zituzten azaltzen du. Odolkiak inguruko lagunen artean banatzen zituzten.

14. Gerran Irunen gelditu ziren

- **Erref**: IRN-014/055
- **Iraupena**: 0:03:28. **Hasi**: 01:25:23. **Bukatu**: 01:28:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Gerra hasi zenean, 10 urte zituen Maritxuk. Pixkanaka joan ziren inguratzen tropak Irun aldera, eta beraiek Irunen gelditu ziren, gerrak iraun zuen bitarte guztian. Orduko oroitzapenak kontatzen ditu.

15. Irun sutan

- **Erref**: IRN-014/056
- **Iraupena**: 0:02:36. **Hasi**: 01:28:51. **Bukatu**: 01:31:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Irun sutan ikusi zuenekoa gogoan du. Iruna jateko bila joaten ziren beraiek.

16. Gerran etxeetan lapurretak

- **Erref**: IRN-014/057
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 01:31:27. **Bukatu**: 01:32:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:
Lapurreta asko egon ziren gerra garaian, Irunen hutsik geratutako etxeetan.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-04

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com